श्री हनुमान चालीसा — śrī hanumāna cālīsā

दोहा - dohā

श्रीगुरु चरन सरोज रज निज मन मुकुर सुधारि । बरनऊँ रघुबर बिमल जस जो दायक फल चारि ॥
śrīguru carana saroja raja nija mana mukura sudhāri, baranaūṁ raghubara bimala jasa jo dāyaka phala cāri.
बुद्धि हीन तनु जानिकै सुमिरौं पवन कुमार । बल बुद्धि बिद्या देहु मोहि हरहु कलेश विकार ॥
buddhi hīna tanu jānikai sumirauṁ pavana kumāra, bala buddhi bidyā dehu mohi harahu kaleśa vikāra.

चौपाई - caupāī

जय हनुमान ज्ञान गुण सागर । जय कपीश तिहुँ लोक उजागर ॥ 1
jaya hanumāna jñāna guṇa sāgara, jaya kapīśa tihuṁ loka ujāgara.
राम दूत अतुलित बल धामा । अंजनिपुत्र पवनसुत नामा ॥ 2
rāma dūta atulita bala dhāmā, aṁjaniputra pavanasuta nāmā.
महाबीर बिक्रम बजरंगी । कुमति निवार सुमति के संगी ॥ 3
mahābīra bikrama bajaraṁgī, kumati nivāra sumati ke saṁgī.
कंचन बरन बिराज सुबेषा । कानन कुंडल कुंचित केशा ॥ 4
kaṁcana barana birāja subeṣā, kānana kuṁḍala kuṁcita keśā.
हाथ बज्र और ध्वजा बिराजै । काँधे मूँज जनेऊ साजै ॥ 5
hātha bajra aura dhvajā birājai, kāṁdhe mūṁja janeū sājai.
शङ्कर स्वयं केशरीनंदन । तेज प्रताप महा जग बंदन ॥ 6
śaṅkara svayaṁ keśarīnaṁdana, teja pratāpa mahā jaga baṁdana.
विद्यावान गुणी अति चातुर । राम काज करिबे को आतुर ॥ 7
vidyāvāna guṇī ati cātura, rāma kāja karibe ko ātura.
प्रभु चरित्र सुनिबे को रसिया । राम लखन सीता मन बसिया ॥ 8
prabhu caritra sunibe ko rasiyā, rāma lakhana sītā mana basiyā.
सूक्ष्म रूप धरि सियहिं दिखावा । बिकट रूप धरि लंक जरावा ॥ 9
sūkṣma rūpa dhari siyahiṁ dikhāvā, bikaṭa rūpa dhari laṁka jarāvā.
भीम रूप धरि असुर सँहारे । रामचन्द्र के काज सँवारे ॥ 10
bhīma rūpa dhari asura saṁhāre, rāmacandra ke kāja saṁvāre.
लाय संजीवनि लखन जियाये । श्री रघुबीर हरषि उर लाये ॥ 11
lāya saṁjīvani lakhana jiyāye, śrī raghubīra harași ura lāye.
रघुपति कीन्ही बहुत बड़ाई । तुम मम प्रिय भरतहिं सम भाई ॥ 12
raghupati kīnhī bahuta baṛāī, tuma mama priya bharatahiṁ sama bhāī.
सहस बदन तुम्हरो जस गावैं । अस कहि श्रीपति कंठ लगावैं ॥ 13
sahasa badana tumharo jasa gāvaiṁ, asa kahi śrīpati kaṁṭha lagāvaiṁ.
सनकादिक ब्रह्मादि मुनीशा । नारद शारद सहित अहीशा ॥ 14
sanakādika brahmādi munīśā, nārada śārada sahita ahīśā.
जम कुबेर दिगपाल जहाँ ते । कबि कोबिद कहि सकै कहाँ ते ॥ 15
jama kubera digapāla jahāṁ te, kabi kobida kahi sakai kahāṁ te.
तुम उपकार सुग्रीवहिं कीन्हा । राम मिलाय राज पद दीन्हा ॥ 16
tuma upakāra sugrīvahiṁ kīnhā, rāma milāya rāja pada dīnhā.
तुम्हरो मंत्र बिभीषन माना । लंकेश्वर भए सब जग जाना ॥ 17
tumharo maṁtra bibhīṣana mānā, laṁkeśvara bhae saba jaga jānā.
जुग सहस्त्र जोजन पर भानू । लील्यो ताहि मधुर फल जानू ॥ 18
* juga sahastra jojana para bhānū, līlyo tāhi madhura phala jānū.
प्रभु मुद्रिका मेलि मुख माहीं । जलधि लाँघि गये अचरज नाहीं ॥ 19
prabhu mudrikā meli mukha māhīṁ, jaladhi lāṁghi gaye acaraja nāhīṁ.
दुर्गम काज जगत के जेते । सुगम अनुग्रह तुम्हरे तेते ॥ 20
durgama kāja jagata ke jete, sugama anugraha tumhare tete.

राम दुआरे तुम रखवारे । होत न आज्ञा बिनु पैसारे ॥ 21
rāma duāre tuma rakhavāre, hota na ājñā binu paisāre.
सब सुख लहैं तुम्हारी शरना । तुम रक्षक काहू को डर ना ॥ 22
saba sukha lahaiṁ tumhārī śaranā, tuma rakṣaka kāhū ko ḍara nā.
आपन तेज सम्हारो आपै । तीनौं लोक हाँक ते काँपै ॥ 23
āpana teja samhāro āpai, tīnauṁ loka hāṁka te kāṁpai.
भूत पिशाच निकट नहिं आवै । महाबीर जब नाम सुनावै ॥ 24
bhūta piśāca nikaṭa nahiṁ āvai, mahābīra jaba nāma sunāvai.
नासै रोग हरै सब पीरा । जपत निरंतर हनुमत बीरा ॥ 25
nāsai roga harai saba pīrā, japata niraṁtara hanumata bīrā.
संकट ते हनुमान छुड़ावै । मन क्रम बचन ध्यान जो लावै ॥ 26
saṁkaṭa te hanumāna chuṛāvai, mana krama bacana dhyāna jo lāvai.
सब पर राम तपस्वी राजा । तिन के काज सकल तुम साजा ॥ 27
saba para rāma tapasvī rājā, tina ke kāja sakala tuma sājā.
और मनोरथ जो कोउ लावै । तासु अमित जीवन फल पावै ॥ 28
aura manoratha jo kou lāvai, tāsu amita jīvana phala pāvai.
चारों जुग परताप तुम्हारा । है परसिद्ध जगत उजियारा ॥ 29
cāroṁ juga paratāpa tumhārā, hai parasiddha jagata ujiyārā.
साधु संत के तुम रखवारे । असुर निकंदन राम दुलारे ॥ 30
sādhu saṁta ke tuma rakhavāre, asura nikaṁdana rāma dulāre.
अष्ट सिद्धि नव निधि के दाता । अस बर दीन्ह जानकी माता ॥ 31
aṣṭa siddhi nava nidhi ke dātā, asa bara dīnha jānakī mātā.
राम रसायन तुम्हरे पासा । सदा रहउ रघुपति के दासा ॥ 32
rāma rasāyana tumhare pāsā, sadā rahau raghupati ke dāsā.
तुम्हरे भजन राम को पावै । जनम जनम के दुख बिसरावै ॥ 33
tumhare bhajana rāma ko pāvai, janama janama ke dukha bisarāvai.
अंत काल रघुबर पुर जाई । जहाँ जन्म हरिभक्त कहाई ॥ 34
aṁta kāla raghubara pura jāī, jahāṁ janma haribhakta kahāī.
और देवता चित्त न धरई । हनुमत सेइ सर्ब सुख करई ॥ 35
aura devatā citta na dharaī, hanumata sei sarba sukha karaī.
संकट कटै मिटै सब पीरा । जो सुमिरै हनुमत बलबीरा ॥ 36
saṁkaṭa kaṭai miṭai saba pīrā, jo sumirai hanumata balabīrā.
जय जय जय हनुमान गोसाईं । कृपा करहु गुरु देव की नाईं ॥ 37
jaya jaya jaya hanumāna gosāīṁ, kṛpā karahu guru deva kī nāīṁ.
यह शत बार पाठ कर जोई । छूटै बंदि महा सुख सोई ॥ 38
yaha śata bāra pāṭha kara joī, chūṭai baṁdi mahā sukha soī.
जो यह पढ़ै हनुमान चालीसा । होय सिद्धि साखी गौरीसा ॥ 39
jo yaha paṛhai hanumāna cālīsā, hoya siddhi sākhī gaurīsā.
तुलसीदास सदा हरि चेरा । कीजै नाथ हृदय महँ डेरा ॥ 40
tulasīdāsa sadā hari cerā, kījai nātha hṛdaya mahaṁ ḍerā.

दोहा - dohā

पवन तनय संकट हरन मंगल मूरति रूप । राम लखन सीता सहित हृदय बसहु सुर भूप ॥
pavana tanaya saṁkaṭa harana maṁgala mūrati rūpa, rāma lakhana sītā sahita hṛdaya basahu sura bhūpa.

* Here Juga (which equal 12,000 Divine-Years per Vedic-Time-Scale) is used as a number; sahastra is 1000; jojana is 8 miles. The distance to Bhanu (Sun) 12,000x1000x8 = 96 million miles is given out in this 18th Chaupai. This estimate by Tulsīdās from sixteenth century India is within 3.3% of modern day calculations.

(You can download this PDF from www.e1i1.com : Single-Page-Hanuman-Chalisa-Hindi-English. Extracted from: Tulsi Ramayana, The Hindu Bible. ISBN: 1945739010)

www.e1i1.com: • Tulsi Ramayana, The Hindu Bible (Original Text + English Translation + Transliteration) (ISBN:1945739010) • Ramcharitmanas (Original Text + English Transliteration) (ISBN:1945739002) • Ramcharitmanas, Large Size (Hindi only Ed.) (ISBN:1945739064) • Ramcharitmanas, Medium Size (Hindi only Ed.) (ISBN:194573907X)